

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Poenitentia Et Reliqvis Sacramentis

Vindalium, 1646

Sect. V. An attritio debeat confessionem antecedere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38867

26 TRACTATVS

ita ab iteranda confessione excusabitur.
Hocque sufficit ad pacandas conscientias; præsertim cū peccata inualidè tunc confessa, per sequentes confessiones, aut per contritionem tolli possint.

SECTIO V.

*An attritio debeat confessionem
antecedere.*

CONCLVSION.

COnfessio valet, etsi attritio eam tempore præcedat. Imò ut valeat attritio debet eam præcedere, idque non modo natura, sed etiam tempore.) Prima pars probatur ex praxi: nam cùm aliquis conscientiam examinat, & de peccatis commissis atteritur, in ordine ad confessionem instituendam; si postea contingat, ut dum peccata Sacerdoti recitat, aut ab eo absoluitur, nullum actum doloris eliciat; omnes existimant eum validè absolui, eò quod dolor præcedens, cuius virtute fit confessio, censetur virtualiter perseverare, & confessio ipsa est verum illius signum. Quare sicut validè quis hodie absoluitur, etsi hesterna die

confessus fuerit, ita validè confessionem instituit, et si attritio ad valorem illius necessaria præcesserit: quia nimirum in his moralibus, coniunctio moralis sufficit, ex communi sententia.

Secunda pars ostenditur, quia ut valeat confessio, ea debet esse signum doloris interni, & vice versa dolor internus per eam significari debet. Confessio enim non est valida, nisi sit dolorosa, lachrymabilis, & ad reconciliationem tendens: quod non habet per seipsum, ut est nudæ peccatorum narratio, sed quatenus coniungitur cum dolore interno, euimque exterius manifestat. Hoc autem fieri non potest, nisi dolor ipse confessionem præcedat: ut enim confessio sit interni doloris signum, ab eo procedere debet, quia si actus illi sint omnino disparati, nec attritio sit causa confessionis; non magis dici poterit, confessionem esse signum attritionis, quam cuiusvis actus interni, cum quo nullam connexionem habet. Si quidem simplex & historica peccatorum narratio, ex se formaliter non magis dolorem, quam alium actum significat; si ergo dolorem significat, hoc habet quatenus ab eo procedit, quod fieri non potest, nisi dolor ipse aliqua ratione præcedat.

Tertia pars probatur ex iam dictis: nā
vt valeat confessio, necesse est vt pœni-
tens, velit confiteri, non quavis ex causa,
sed ex motu attritionis. Hoc autem
fieri non potest, nisi attritio præcedat
saltem naturā voluntatem confitendi.
Rursus, voluntas ista confessionis insti-
tuendæ, est prior ipsa actuali confessione,
non solum natura, sed etiam tempore: si-
quidem actus voluntatis elicetur in in-
stanti, & confessio non potest fieri nisi in
tempore. Cūm igitur attritio sit prior
voluntate confitendi, à fortiori ea debet
esse prior actuali ipsa confessione.

Verūm contra iam dicta arguitur, ex
vſu communi confessariorum, & pœni-
tentium qui post absolutam peccato-
rum confessionem, ad generalem eorum
attritionem excitari solent: idque cen-
setur ex hac parte sufficiens, vt rite &
rectè detur absolutio, siue dolor confes-
sionem præcesserit, siue non.

Respondeo, vt praxis ista sit vtilis,
quando confessio sine sufficienti dolore
facta est, non tantū curandum esse, vt
pœnitens dolorem concipiatur de peccatis
anteā confessis, sed etiam vt saltem vir-
tualiter ipsam confessionem repeatat; quod
paucissimis verbis fieri potest: si verbi
causa, ex iam elicta attritione dicat, sc

DE POENITENTIA.CAP. III. 29

dolere de peccatis confessis, & eorum
absolutionem postulare; alias si attritionem
tunc tantum eliciat, cum confessio
precedens non fuerit illius signum, con-
cipi non potest qua ratione absolutio su-
per illam validè cadere possit. Quare
cum sèpe contingat, poenitentem non
esse sufficienter attritum, quamdiu pec-
cata recitat, consultissimum est curare,
ut ante absolutionem, non modo eliciat
actum aliquem veræ attritionis, sed etiā
generatim confessionem repeat modo
ante dicto.

SECTIO VI.

*An sacramentum Pœnitentia possit
esse informe.*

CONCLVSION.

SAcramentum Pœnitentiae non potest
esse validum, & simul informe, seu
carens effectu.) Ratio petenda est ex su-
prà dictis: nam è ipso quòd hoc sacra-
mentum caret effectu, forma illius vera
esse nequit; forma autem falsa existens
sacramentum ipsum non potest esse sub-
stantialiter validum, ut per se notum est.